

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан соціально-гуманітарного факультету
Оксана ГОМОТЮК
« 30 » 08 2024р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-педагогічної роботи
Віктор ОСТРОВЕРХОВ
« 30 » 08 2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор ІНІНОТ
Святослав ПИТЕЛЬ
« 30 » 08 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни «Методика викладання психолого-педагогічних дисциплін»

ступінь вищої освіти – бакалавр
галузь знань – 05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальність – 053 Психологія
освітньо-професійна програма – «Психологія»

кафедра психології та соціальної роботи

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (год.)	ІРС (год.)	Тренінг, (год.)	Самост. робота студ. (год.)	Разом (год.)	Екзамен (сем.)
Денна	3	6	46	30	5	10	59	150	6
Заочна	3	6	8	4	-	-	138	150	6

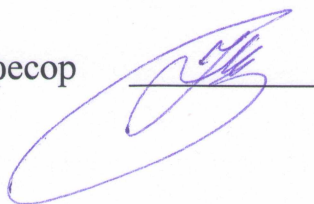
30.08.2024
[Signature]

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалавра галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 053 «Психологія» затвердженої Вченою радою ЗУНУ (протокол № 9 від 15.06.2022 року).

Робочу програму склав доцент кафедри психології та соціальної роботи, кандидат педагогічних наук, доцент **Шафранський Володимир Васильович**

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри психології та соціальної роботи, протокол № 1 від «27» серпня 2024 р.

Завідувач кафедри психології та соціальної роботи, д.психол.н., професор

Андрій ГІРНЯК

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності «Психологія» протокол № 1 від «30» 08 2024 р.

Керівник групи забезпечення спеціальності д.психол.н., професор

Андрій ГІРНЯК

Гарант ОП «Психологія» д.психол.н., професор

Андрій ГІРНЯК

**СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ
«МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ПСИХОЛОГО-
ПЕДАГОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН»**

**1. Опис програми «Методика викладання психолого-педагогічних
дисциплін»**

Дисципліна – «Методика викладання психолого-педагогічних дисциплін»	Галузь знань, спеціальність, СВО	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 5	Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»	Статус дисципліни - Нормативна дисципліна циклу професійної підготовки Мова навчання українська
Кількість залікових модулів – 5	Спеціальність: 053 Психологія	Рік підготовки: Денна: 3 Заочна: 3 Семестр: Денна: 6 Заочна: 6
Кількість змістових модулів – 2	Ступінь вищої освіти – бакалавр	Лекції: Денна: 46 год. Заочна: 8 год. Практичні заняття: Денна: 30 год. Заочна: 4 год.
Загальна кількість годин – 150		Самостійна робота: Денна: 59 год. Тренінг, –10 год. Заочна: 138 год Індивідуальна робота: Денна: 5 год. Заочна: –
Тижневих годин: 10 год., з них аудиторних – 6,1 год.		Вид підсумкового контролю – екзамен

**2. Мета і завдання дисципліни «Методика викладання психолого-
педагогічних дисциплін»**

2.1. Мета вивчення дисципліни

Метою дисципліни «Методика викладання психолого-педагогічних дисциплін» є формування у студентів науково-методичного професіоналізму діяльності викладача ЗВО: оволодіння студентами теоретичним арсеналом

дисципліни і технікою використання практичних прийомів педагогічної майстерності у проведенні лекційних і практичних занять; ознайомлення з найбільш важливими питаннями загальних основ дидактики, теорії виховання з позиції нового підходу, сучасними методиками викладання дисциплін у вищій школі, методологією розробки методичних матеріалів до викладання та формування вмінь щодо проведення усіх форм занять і контролю.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

Основними завданнями вивчення дисципліни «Методика викладання психолого-педагогічних дисциплін» є:

- розкрити зміст дисципліни у системі навчальної взаємодії «викладач-студент» з метою збагачення методичного арсеналу педагога;
- виявити багатство методичних прийомів у навчальному процесі;
- сформуванню вмінь й навички методичних прийомів;
- осмислити техніку використання методичних прийомів на різних етапах навчального процесу.

В результаті вивчення дисципліни «Методика викладання психолого-педагогічних дисциплін» студенти повинні:

- мати концептуальні знання, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень;
- опанувати критичне осмислення основних теорій, принципів, методів, понять у навчанні та професійної діяльності;
- вміти розв'язувати складні непередбачувані задачі і проблеми у спеціалізованих сферах професійної діяльності та або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів та інструментальних засобів застосування інноваційних підходів;
- вміти донести до фахівців і нефахівців інформації, ідеї, проблеми, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності;
- управляти комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни:

1. Концептуальні знання, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень.
2. Критичне осмислення основних теорій, принципів, методів, понять у навчанні та професійної діяльності.
3. Розв'язання складних непередбачуваних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів та інструментальних засобів застосування інноваційних підходів.

2.4. Передумови для вивчення дисципліни

Навчальна дисципліна «Методика викладання психолого-педагогічних дисциплін» є необхідною складовою частиною підготовки психологів. Зміст дисципліни базується на сучасних досягненнях педагогічної науки щодо розвитку особистості, основних закономірностей, принципів, методів, форм навчання та виховання, педагогічної майстерності та культури професійної діяльності, основ управління освітою, що вирішує конкретні завдання теоретичної і практичної підготовки студентів до педагогічної діяльності у вищій

школі. Набуття студентами компетентності з курсу можливе за актуалізації їхніх знань з дисциплін: «Психологічна служба в закладах освіти», «Теорія освітньої діяльності», «Вікова та педагогічна психологія».

2.5. Результати навчання:

1. Визначати, аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.
2. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.
3. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.
4. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.
5. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль I. Система вищої освіти в Україні, її організаційні та методичні основи, психологічні аспекти навчання.

Тема 1. Система вищої освіти в Україні, тенденції та перспективи розвитку.

Передісторія вищої школи освіти в Україні. Відродження національної педагогічної освіти у незалежній Українській державі. Державна національна програма «Освіта». Стратегічні завдання реформування вищої освіти: формування новітньої мережі вищих

навчальних закладів; підвищення освітнього і культурного рівня суспільства; піднесення вищої освіти України на рівень досягнень розвинутих країн світу та її інтеграція у міжнародне науково-освітнє співтовариство.

Тема 2. Предмет, завдання, суть і зміст методики викладання психолого-педагогічних дисциплін у вищій школі.

Зміст, специфіка та особливості навчання у вищій школі. Основні завдання методики викладання у вищій школі. Дидактика, викладання, навчання, учіння. Основні функції навчального процесу у ВНЗ. Об'єктивні та суб'єктивні закономірності навчання. Форми, принципи, методи і засоби навчання у вищому навчальному закладі. Взаємозв'язок форм навчального процесу та ефективності осмислення й засвоєння знань, умінь і навичок. Наукове проектування навчального процесу у вищій школі. Інтенсифікація навчального процесу.

Змістовий модуль 2. Сучасні освітянські технології.

Тема 3. Лекція як форма навчання у вищому навчальному закладі. Педагогічні технології вивчення курсу, дисципліни. Підготовка та організація студентської аудиторії у проведенні оглядової, науково-пізнавальної лекції та лекції у запитаннях і відповідях, оглядової, тематичної, лекції-брейнстормінгу, дискусії, полілогу.

Особливості оглядової лекції в структурі курсу. Особливості науково-

пізнавальної лекції. Місце, об'єктивна необхідність та значення науково-пізнавальних лекцій у навчальному процесі. Психопедагогічне обґрунтування різних форм науково-проблемної лекції.

Поняття про психологічний клімат та емоційну насагу в інтелектуальному середовищі. Складові позитивного психологічного клімату та методика його формування. Регулювання психологічного клімату в студентській аудиторії від конструктивного конфлікту до емоційної насаги (піднесення, захоплення, стан «еврика»).

Тема 4. Методика проведення семінарських, практичних, лабораторних занять.

Семінарські і практичні заняття, їх характеристика. Класифікація семінарських занять: залежно від складності, об'єму і вимог; залежно від мети: семінар-повторення і систематизації знань; за формою проведення. Типи семінарських занять: просемінар, семінар, спецсемінар. Основні форми організації семінарів: групова, колективна. Критерії оцінки семінарських занять. Мета і завдання практичних занять. Типова структура практичного заняття. Оптимізація навчального процесу, організація зворотного зв'язку на практичних заняттях. Створення ситуації успіху для студентів.

Специфіка проведення лабораторних робіт. Загальноприйняті педагогічні рекомендації до підготовки і проведення лабораторних робіт.

Тема 5. Інтерактивні методи навчання. Самостійна робота студентів.

Знаково-контекстне та лабораторно-клінічне навчання. Метод Сократа (евристичної бесіди) як один із найефективніших способів забезпечення зворотного зв'язку в аудиторії, мотивації до роздумів, активізації навчально-пізнавальної, пошукової діяльності студентів. Сутність та етапи впровадження методу проектів. Синектика або модель групового вирішення проблем за допомогою метафоричного мислення. Організація навчальної роботи за синектичним методом. Використання методу коучингу як засобу сприяння, допомоги студентам в пошуку їх власних рішень у будь-якій складній професійній ситуації, як інструмент для оптимізації людського потенціалу та ефективної діяльності. Ефективність використання методу ПРЕС. Метод «Ток-шоу» як забезпечення отримання навичок публічного виступу та дискутування.

Сутність самостійної роботи у вищій школі. Етапи самостійної роботи як етапи організації діяльності студентів під час практичних занять, модульного оцінювання. Рівні самостійної роботи студентів: репродуктивний, реконструктивний, творчий. Організація індивідуальної навчальної діяльності студентів. Умови ефективної СРС. як вид позааудиторної самостійної роботи студента навчального, навчально-дослідницького чи проектно-конструкторського характеру. Мета, зміст, структура та види самостійної роботи.

Тема 6. Методика оцінювання, контролю знань та індивідуальної роботи із студентами.

Критерії та система оцінювання. Психологічні та педагогічні вимоги до оцінки знань студентів. Методи фронтального опитування. Форми та види контролю знань. Методика оцінювання та контролю знань. Система індивідуальної роботи із студентами.

4. Структура залікового кредиту з дисципліни

**«Методика викладання психолого-педагогічних дисциплін»
(денна форма навчання)**

Перелік тем	Кількість годин					
	Лекції	Практ. заняття	СРС	ІРС	Тренінг	Контр. заходи
Змістовий модуль 1. Система вищої освіти в Україні, її організаційні та методичні основи, психологічні аспекти навчання.						
Тема 1. Система вищої освіти в Україні, тенденції та перспективирозвитку.	7	5	9	–	4	Погочне опитування, реферати,
Тема 2. Предмет, завдання, суть і зміст методики викладання у вищій школі.	8	5	10	1		
Змістовий модуль 2. Сучасні освітянські технології.						
Тема 3. Лекція як форманавчання у вищому навчальному закладі.	8	5	10	1	6	Погочне опитування, реферати, тестування
Тема 4. Методика Проведення семінарських, практичних, лабораторних занять.	8	5	10	1		
Тема 5. Інтерактивні методи навчання. Самостійна робота студентів.	7	5	10	1		
Тема 6. Методика оцінювання, контролю знань та індивідуальної роботи із студентами.	8	5	10	1		
РАЗОМ	46	30	59	5	10	

(заочна форма навчання)

Перелік тем	Кількість годин		
	Лекції	Практ. заняття	СРС
Змістовий модуль 1. Система вищої освіти в Україні, її організаційні та методичні основи, психологічні аспекти навчання.			
Тема 1. Система вищої освіти в Україні, тенденції та перспективирозвитку.	2	-	23
Тема 2. Предмет, завдання, суть і зміст методики викладання у вищій школі.		2	23
Змістовий модуль 2. Сучасні освітянські технології			
Тема 3. Лекція як форманавчання у вищому навчальному закладі.	6	2	23
Тема 4. Методика Проведення семінарських, практичних, лабораторних занять.			23
Тема 5. Інтерактивні методи навчання. Самостійна робота студентів.			23
Тема 6. Методика оцінювання, контролю знань та індивідуальної роботи із студентами.			23
			23
РАЗОМ	8	4	138

5. Тематика практичних занять

Денна форма

Практичне заняття № 1-3.

Тема: «Закономірності розвитку освітніх систем».

Мета: Систематизувати та поглибити знання студентів за темою, формувати вміння самостійно використовувати знання та навички в комплексі вивчення дисципліни.

Питання для обговорення:

1. Закономірності і принципи вивчення освітніх систем.
2. Сутність поняття освіта.
3. Розвиток системи вищої освіти в Європі.
4. Сучасні тенденції розвитку вищої освіти в Україні.

Хід заняття:

1. Дискусійне обговорення основних положень теми.
2. Програмований контроль за тестами.

Практичне заняття №4-6.

Тема: «Майстерність професійно-педагогічної діяльності викладача вищої школи».

Мета: Систематизувати та поглибити знання студентів за темою, формувати вміння самостійно використовувати знання та навички в комплексі вивчення дисципліни.

Питання для обговорення:

1. Історичні закономірності професійно-викладацької діяльності.
2. Педагогічна майстерність професіонала.
3. Психологічна підготовка до успішної професійної діяльності.

Хід заняття:

1. Обговорення індивідуально-наукових повідомлень студентів з поданих питань.
2. МікрОВикладання.
3. Ділова гра «Самопрезентація».

Практичне заняття №7-9.

Тема: «Особливості організації лекції у світлі філософії сучасної освіти».

Мета: Систематизувати та поглибити знання студентів за темою, формувати вміння самостійно використовувати знання та навички в комплексі вивчення дисципліни.

Питання для обговорення:

1. Зміст і структура сучасної лекції.
2. Стиль лекції та особливості поведінки, емоційно-вольового впливу викладача та студентів.
3. Застосування інтерактивних методів навчання для організації особистісної взаємодії викладача і студентів як рівноправних

партнерів.

Хід заняття:

1. Фронтальне опитування з вищеподаних питань.
2. Мікровикладання.
3. Психодидактичний тест.

Практичне заняття № 10-12.

Тема: «Методика проведення практичних і семінарських занять». **Мета:** Систематизувати та поглибити знання студентів за темою,

формуванню умінь самостійно використовувати знання та навички в комплексі вивчення дисципліни.

Питання для обговорення:

1. Дидактичні вимоги до практичних і семінарських занять.
2. Особливості застосування інноваційних методів навчання: кейс-методу, брейн-стормінгу (мозкової атаки), синектики, генерування та критичного аналізу ідей, дискусії, діалогу.
3. Організація самостійної роботи студентів.
4. Сучасні методичні проблеми і активізація контролю та оцінювання знань.

Хід заняття:

1. Фронтальне опитування з вищеподаних питань.
2. Мікровикладання.
3. Ділові ігри, аналіз конкретних ситуацій.

Практичне заняття № 11-13.

Тема: «Викладач і студент: суб'єкт-суб'єктні відносини. Елементи психолого-педагогічного тренінгу професійного зростання».

Мета: Систематизувати та поглибити знання студентів за темою, **формуванню умінь самостійно використовувати знання та навички в комплексі вивчення дисципліни.**

Питання для обговорення:

1. Принципи побудови взаємовідносин із студентами.
2. Методи організації гуманістичних взаємовідносин із студентами.
3. Характеристика особливості викладача і характеристика особливості студента в навчальному процесі.
4. Приклад, як основна умова забезпечення взаємостосунків викладачів і студентів.

Хід заняття:

1. Фронтальне опитування з вищеподаних питань.
2. Мікровикладання.
3. Розв'язування педагогічних задач.

Практичне заняття № 14-15.

Тема: «Особливості організації навичок самостійної роботи у процесі вивчення дисципліни».

Мета: Систематизувати та поглибити знання студентів

самостійно формувати уміння навчального, навчально-дослідницького чи проектно- конструкторського характеру.

Питання для обговорення:

1. Сутність самостійної роботи у вищій школі.
2. Етапи самостійної роботи як етапи організації діяльності студентів під час практичних занять та модульного оцінювання.
3. Організація індивідуальної навчальної діяльності студентів.
4. Інтерактивні методи навчання та способи їх організації.
5. Методи оцінювання та контролю знань студентів.
6. Індивідуальна робота студентів.

Хід заняття:

1. Фронтальне опитування з вищеподаних питань.
2. Опрацювання інтерактивних методів навчання.
3. Оцінювання організації і проведення самостійної роботи та інтерактивних методів навчання.

Заочна форма

Практичне заняття № 1.

Тема 1: «Закономірності розвитку освітніх систем».

Мета: Систематизувати та поглибити знання студентів за темою, формувати уміння самостійно використовувати знання та навички в комплексі вивчення дисципліни.

Питання для обговорення:

4. Закономірності і принципи вивчення освітніх систем.
5. Сутність поняття освіта.
6. Розвиток системи вищої освіти в Європі.
7. Сучасні тенденції розвитку вищої освіти в Україні.

Хід заняття:

1. Дискусійне обговорення основних положень теми.
2. Програмований контроль за тестами.

Тема 2: «Майстерність професійно-педагогічної діяльності викладача вищої школи».

Мета: Систематизувати та поглибити знання студентів за темою, формувати уміння самостійно використовувати знання та навички в комплексі вивчення дисципліни.

Питання для обговорення:

1. Історичні закономірності професійно-викладацької діяльності.
2. Педагогічна майстерність професіонала.
3. Психологічна підготовка до успішної професійної діяльності.

Хід заняття:

1. Обговорення індивідуально-наукових повідомлень студентів з поданих питань.
2. Мікровикладання.
3. Ділова гра «Самопрезентація».

Практичне заняття №2.

Тема 1: «Особливості організації лекції у світлі філософії сучасної освіти».

Мета: Систематизувати та поглибити знання студентів за темою, формувати вміння самостійно використовувати знання та навички в комплексі вивчення дисципліни.

Питання для обговорення:

1. Зміст і структура сучасної лекції.
2. Стиль лекції та особливості поведінки, емоційно-вольового впливу викладача та студентів.
3. Застосування інтерактивних методів навчання для організації особистісної взаємодії викладача і студентів як рівноправних партнерів.

Хід заняття:

1. Фронтальне опитування з вищеподаних питань.
2. Мікровикладання.
3. Психодидактичний тест.

Тема 2: «Методика проведення практичних і семінарських занять».

Мета: Систематизувати та поглибити знання студентів за темою,

формувати вміння самостійно використовувати знання та навички в комплексі вивчення дисципліни.

Питання для обговорення:

1. Дидактичні вимоги до практичних і семінарських занять.
2. Особливості застосування інноваційних методів навчання: кейс-методу, брейн-стормінгу (мозкової атаки), синектики, генерування та критичного аналізу ідей, дискусії, діалогу.
3. Організація самостійної роботи студентів.
4. Сучасні методичні проблеми і активізація контролю та оцінювання знань.

Хід заняття:

1. Фронтальне опитування з вищеподаних питань.
2. Мікровикладання.
3. Ділові ігри, аналіз конкретних ситуацій.

Тема 3: «Викладач і студент: суб'єкт-суб'єктні відносини. Елементи психолого-педагогічного тренінгу професійного зростання».

Мета: Систематизувати та поглибити знання студентів за темою, формувати вміння самостійно використовувати знання та навички в комплексі вивчення дисципліни.

Питання для обговорення:

1. Принципи побудови взаємовідносин із студентами.
2. Методи організації гуманістичних взаємовідносин із студентами.
3. Характеристика особливості викладача і характеристика особливості студента в навчальному процесі.
4. Приклад, як основна умова забезпечення взаємостосунків викладачів і студентів.

Хід заняття:

1. Фронтальне опитування з вищеподаних питань.

2. Мікровикладання.
3. Розв'язування педагогічних задач.

Тема 4: «Особливості організації навичок самостійної роботи у процесі вивчення дисципліни».

Мета: Систематизувати та поглибити знання студентів самостійно формувати уміння навчального, навчально-дослідницького чи проектно- конструкторського характеру.

Питання для обговорення:

1. Сутність самостійної роботи у вищій школі.
2. Етапи самостійної роботи як етапи організації діяльності студентів під час практичних занять та модульного оцінювання.
3. Організація індивідуальної навчальної діяльності студентів.
4. Інтерактивні методи навчання та способи їх організації.
5. Методи оцінювання та контролю знань студентів.
6. Індивідуальна робота студентів.

Хід заняття:

1. Фронтальне опитування з вищеподаних питань.
2. Опрацювання інтерактивних методів навчання.
3. Оцінювання організації і проведення самостійної роботи та інтерактивних методів навчання.

6. Самостійна робота.

Самостійна робота з дисципліни охоплює основні теми дисципліни. Метою є самостійне вивчення частини програмного матеріалу, систематизація, поглиблення, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань студента з навчального курсу та розвиток навичок самостійної роботи. Це завершена теоретична або практична робота з дисципліни, яка виконується на основі знань, умінь і навичок, одержаних в процесі лекційних, семінарських, практичних занять і охоплює зміст навчального курсу в цілому.

Самостійна робота з дисципліни складається із двох частин і виконується самостійно кожним студентом.

I частина: Розробка Інтелект-карти лекції (до 30 б.) та складання робочої програми навчальної дисципліни (до 50 б.) (загальна максимальна кількість балів – 80).

II частина: Написання доповіді на запропоновану тему (максимальна кількість балів – 20).

Оформлюється у відповідності з встановленими вимогами і готується впродовж вивчення всієї дисципліни.

Критерії оцінювання самостійної роботи з дисципліни:

Критерії оцінювання		Кількість балів
Розробка Інтелект-карти лекції та складання робочої програми навчальної дисципліни	Написання доповіді на запропоновану тему	
Інтелект-карта лекції та робоча програма дисципліни розроблені відповідно до вимог, враховано всі визначені компоненти структури	Питання розкрито правильно, повно, ґрунтовно, ілюстровано прикладами, фактами, цифрами	90

Інтелект-карта лекції та робоча програма дисципліни розроблені, допущено 1-2 неточності, окремі компоненти розкрито неповно	Питання розкрито правильно, допущено 1-2 неточності, окремі положення розкрито неповно	75-89
Інтелект-карта лекції та робоча програма дисципліни вимагають вдосконалення, допущено помилки	В основному розкрито питання, допущено помилки, відповідь неповна, неточна	60-74
Інтелект-карта лекції та робоча програма дисципліни розроблені без дотримання вимог, допущені грубі помилки або завдання невиконане	Питання розкрито неправильно, допущено грубі неточності, або завдання невиконане	0-59

ПОРЯДОК ПОДАННЯ ТА ЗАХИСТ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

1. Звіт про виконання подається у вигляді скріпленого (зшитого) зошита (реферату) з титульною сторінкою стандартного зразка і внутрішнім наповненням із зазначенням всіх позицій змісту завдання.

2. Подається викладачу, який читає лекційний курс з даної дисципліни та приймає залік, не пізніше ніж за 2 тижні до екзамену.

3. Оцінка за виставляється на заключному практичному занятті з курсу на основі попереднього захисту чи усного звіту студента про виконану роботу (до 10 хв.).

4. Оцінка за самостійну роботу є обов'язковим компонентом екзаменаційної оцінки і враховується при виведенні підсумкової оцінки з навчального курсу. Питома вага у загальній оцінці з дисципліни становить 30%.

Рекомендована тематика для виконання самостійної роботи

1. Відродження національної педагогічної освіти у незалежній Українській державі.
2. Державна національна програма «Освіта».
3. Стратегічні завдання реформування вищої освіти: формування новітньої мережі вищих навчальних закладів; підвищення освітнього і культурного рівня суспільства; піднесення вищої освіти України на рівень досягнень розвинутих країн світу та її інтеграція у міжнародне науково-освітнє співтовариство.
4. Мета, головні завдання діяльності вищого навчального закладу.
5. Взаємозв'язок форм навчального процесу та ефективності осмислення й засвоєння знань, умінь і навичок.
6. Наукове проектування навчального процесу у вищій школі.
7. Інновації у проведенні занять.
8. Психолого-педагогічні умови успішного проведення лекції.
9. Зміст стандартизації і гуманізації вищої професійно-педагогічної освіти на рівні навчальних планів та програм.
10. Підготовка та організація студентської аудиторії у проведенні оглядової, науково-пізнавальної лекції та лекції у запитаннях і відповідях.
11. Методика підготовки та проведення брейнстормінгу.
12. Як організувати і провести дискусію.
13. Особливості синектичної атаки.
14. Культура спілкування і педагогічний такт.

15. Педагогічні ситуації в навчально-виховній діяльності.
16. Оптимізація процесу навчання та виховання.
17. Педагогічна майстерність викладача ЗВО – запорука ефективності навчального та виховного процесів.
18. Особистість студента: цінності, потреби, інтереси.
19. Особистість викладача в навчальному процесі.
20. Створення атмосфери взаєморозуміння між лектором і слухачами.
21. Регулювання психологічного клімату в студентській аудиторії від конструктивного конфлікту до емоційної наснаги.
22. Складові формування психологічного клімату в студентській аудиторії.
23. Взаємозв'язок виховання та самовиховання в процесі морального розвитку особистості.
24. Формування християнських цінностей та християнської самосвідомості студента.
25. Форми і методи організації самовиховання й формування моральних норм поведінки студента.
26. Врахування індивідуальних, психологічних та вікових особливостей в управлінні вихованням та самовихованням.
27. Етика і естетика взаємовідносин із студентами.
28. Класифікація семінарських занять: залежно від складності, об'єму і вимог; залежно від мети: семінар-повторення і систематизації знань; за формою проведення.
29. Типи семінарських занять: просемінар, семінар, спецсемінар.
30. Основні форми організації семінарів: групова, колективна.
31. Критерії оцінки семінарських занять.
32. Мета і завдання практичних занять. Типова структура практичного заняття.
33. Оптимізація навчального процесу, організація зворотного зв'язку на практичних заняттях.
34. Створення ситуації успіху для студентів.
35. Специфіка проведення лабораторних робіт.
36. Загальноприйняті педагогічні рекомендації до підготовки і проведення лабораторних робіт.
37. Знаково-контекстне та лабораторно-клінічне навчання.
38. Метод Сократа (евристичної бесіди) як один із найефективніших способів забезпечення зворотного зв'язку в аудиторії, мотивації до роздумів, активізації навчально-пізнавальної, пошукової діяльності студентів.
39. Сутність та етапи впровадження методу проєктів Синектика або модель групового вирішення проблем за допомогою метафоричного мислення.
40. Організація навчальної роботи за синектичним методом.
41. Використання методу коучингу як засобу сприяння, допомогистудентам в пошуку їх власних рішень у будь-якій складній професійній ситуації.
42. Ефективність використання методу ПРЕС.
43. Метод «Ток-шоу» як забезпечення отримання навичок публічного виступу та дискутування.
44. Сутність самостійної роботи у вищій школі.
45. Етапи самостійної роботи як етапи організації діяльності студентів під час практичних занять, модульного оцінювання.
46. Рівні самостійної роботи студентів: репродуктивний, реконструктивний, творчий.

47. Організація індивідуальної навчальної діяльності студентів. Умови ефективної СРС.

48. Самостійна робота як вид позааудиторної самостійної роботи студента навчального, навчально-дослідницького чи проектно-конструкторського характеру.

7. Тренінг з дисципліни

Тематика: Методика підготовки та проведення лекції.

Порядок проведення:

1. Здійснити аналіз видів лекцій та інтерактивних підходів до читання лекцій.
2. На основі вищезгаданих підходів навчитись розробляти власний конспект змісту лекції.
3. Виробити навички педагогічної майстерності читання лекції та способів реагування на педагогічні ситуації.
4. Представити результати власних досягнень у вигляді методичних рекомендацій до проведення лекції та мікрвикладання фрагменту лекції.

8. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів

У процесі вивчення дисципліни використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- стандартизовані тести;
- поточне опитування;
- групові та індивідуальні презентації; підготовка доповідей,
- залікове модульне тестування та опитування;
- командні виступи-діалоги;
- командні проекти;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- оцінювання результатів самостійної роботи;
- інші види індивідуальних та групових завдань;
- екзамен.

9. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10%	10%	10%	10%	5%	15%	40%
Поточне опитування	Модульний контроль 1	Поточне опитування	Модульний контроль 2	Тренінги	Самостійна робота	Екзамен
1. Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (5 занять, 2 теми – 3 оцінки).		1. Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (10 занять, 4 тем – 5 оцінок).		Оцінювання розробленого і проведеного тренінгу, методики підготовки та проведення лекції	Самостійна робота з дисципліни складається із двох частин і виконується самостійно кожним студентом. I частина: Розробка Інтелект-карти	30 тестів по 2 бали 2 теоретичні запитання по 20 балів
2. Модульний контроль 1 проводиться на 5 практичному занятті. Оцінка за Модульний		2. Модульний контроль 2 проводиться на 10 практичному занятті. Оцінка за Модульний				

контроль 1 виставляється на підставі виконання тесту, а саме: 10 тестових питань, в системі дистанційного навчання Moodle. 10 тестових завдань, кожне з яких має 10 балів.	контроль 2 виставляється на підставі виконання тестового завдання, а саме: 20 тестових завдань, кожне з яких має 5 балів і виконується в системі дистанційного навчання Moodle.		лекції (до 30 б.) та складання робочої програми навчальної дисципліни (до 50 б.) (загальна максимальна кількість балів – 80). II частина: Написання доповіді на запропоновану тему (максимальна кількість балів – 20).	
---	---	--	---	--

Шкала оцінювання:

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

10. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№ п/п	Найменування	Номер теми
1	Мультимедійний проектор	1-6
2	Проекційний екран	1-6
3	Комунікаційне програмне забезпечення (Google Chrome, Firefox)	1-6
4	Наявність доступу до мережі Інтернет	1-6
5	Персональні комп'ютери, ноутбук.	1-6
6	Комунікаційне програмне забезпечення (Zoom) для проведення занять у режимі он-лайн (за необхідності)	1-6
7	Комунікаційна навчальна платформа (Moodle) для організації дистанційного навчання (за необхідності)	1-6
8	Програмне забезпечення: ОС Windows	1-6
9	Інструменти Microsoft Office (Word; Excel; Power Point і т. і.)	1-6

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Виноградова В.Є., В.І. Юрченко Психологія вищої освіти: теоретичні та практичні аспекти. Київ: Каравела, 2018. 308 с.
2. Вища освіта і наука: науково-аналітичний огляд / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка, Наук. б-ка ім. М. Максимовича, Інформ.-бібліогр. від. / заг. ред. І. І. Тіщенко. Київ: [б. в.], 2018. № 4/5 (квітень–травень). 116 с.
3. Головенкін В.П. Педагогіка вищої школи: підручник. Київ.: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 290 с.
4. Головенкін В.П. Педагогіка вищої школи: підручник. 2-ге вид., переробл. і доповн. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 290 с.
5. Кулішов В.С. Теоретичні і методичні аспекти проведення інтегрованих занять у закладі професійної освіти на засадах компетентнісного підходу: навчально-методичний посібник. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2021. 68 с.
6. Методика викладання психології: навчально-методичний посібник / Романовський О. Г., Резнік С. М. Харків: ФОП Панов А.М., 2019. 51 с.
7. Нагаєв В.М. Педагогіка вищої школи: Навчальний посібник. Харків: «Стильна типографія», 2019. 267 с.
8. Нагаєв В.М., Портян М.О. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник. Харків: Стильна типографія, 2018. 283 с.
9. Педагогіка, психологія та методика викладання у вищій школі: курс лекцій / М. Д. Прищак, О. Б. Залюбівська. Вінниця: ВНТУ, 2019. 150 с.
10. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник / О.І. Федоренко, В.О. Тюріна, С.П. Гіренко, С.М. Бойко, М.О. Котелюх, П.Д. Червоний, О.В. Медведєва. Харків: ФОП Бровін О.В., 2020. 240 с.
11. Педагогіка вищої школи: підручник / В.П. Головенкін; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 290 с.
12. Педагогіка та психологія вищої школи: навчальний посібник / Л. Г. Кайдалова, І. С. Сабатовська-Фролкіна, Н. В. Альохіна, Н. В. Шварп. Харків: НФаУ, 2019. 248 с.
13. Стражнікова І. Педагогіка вищої школи: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ: НАІР, 2018. 120 с.
14. Творча особистість учителя: проблеми теорії і практики: збірник наукових праць / Ред. кол.: Н.В. Гузій. Вип. 31 (41). Київ: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2019. С. 76–79.
15. Теорія і методика викладання в вищій школі. Конспект лекцій з навчальної дисципліни: навч. посіб. для підготовки докторів філософії очної форми навчання / І.О. Казак. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. 116 с.
16. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. Київ: Академвидав, 2018. 456 с.
17. Шапран О.І., Новак О.М. Педагогіка вищої школи: навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький: Домбровська Я.М., 2018. 280 с.
18. Шафранський В.В. Предиктори розвитку творчих спроможностей майбутніх фахівців. *Вісник ХНПУ імені Г.С. Сковороди. Психологія*. Харків. 2021. Вип. 64. С. 147-157.
19. Шафранський В.В., Колісник М.І. Тренінг розвитку невербальної

креативності. Вісник ХНПУ імені Г.С. Сковороди. Психологія. Харків. 2022. Вип. 66. С. 376-388.

20. Шквир О. Л. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. 2-ге вид., допов. і перероб. Хмельницький: ХГПА, 2020. 94 с.

21. Diallo, I., & Maizonniaux, C. Policies and pedagogies for students of diverse backgrounds. *International Journal of Pedagogies and Learning*. 2017. 11(3). P. 201-210.

22. Jelena Cingel Bodinet. Pedagogies of the futures: Shifting the educational paradigms. *European Journal of Futures Research*. 2016. Volume 4. Article number: 21.

Інтернет ресурси:

23. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В.О. Сухомлинського: офіційний сайт. URL: <https://dnpb.gov.ua>

24. Закон України «Про вищу освіту». URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>

25. Закон України «Про освіту». URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1060->

26. Міністерство освіти і науки України: офіційний сайт. URL: www.mon.gov.ua
27. Навчально-інформаційний портал БІНПО: офіційний сайт. URL: <https://binpo.com.ua>
28. Петренко С. В. Активні форми навчання у вищій школі: актуалізація інноваційного досвіду США. *Інноватика у вихованні*. 2017. Вип. 5. С. 161-171. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/inuv_2017_5_19